

Євробачення-2017
Україну на пісенному
конкурсі в Києві
представляє гурт
O.Torvald

ПАРТІЙНА ГАЗЕТА

СОЛІДАРНІСТЬ

ТРАВЕНЬ • 2017

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР ТЕРЕЗА МЕЙ ТА
ПРЕЗИДЕНТ ПЕТРО ПОРОШЕНКО.
ЛОНДОН, 19 КВІТНЯ 2017 РОКУ

БИТВА ЗА УКРАЇНУ

СВІТ

«Тверда позиція Великої Британії як країни-підписанта Будапештського меморандуму дає нам гарантії нашого суверенітету й територіальної цілісності, демонструє надзвичайно надійну позицію щодо нашого стратегічного партнерства», – зазначив Петро Порошенко під час зустрічі з Прем'єр-міністром Терезою Мей 19 квітня

ПЕТРО ПОРОШЕНКО наголосив на важливості британської підтримки реформ, які відбуваються в Україні. «Я пишаюся, що в багатьох реформах Британія виступає партнером, і ми поділяємо успішність цих реформ», – сказав Глава держави.

Прем'єр-міністр відзначила важливість продовження політики санкцій щодо Росії як одного з ефективних механізмів спонукання агресора до виконання взятих на себе

міжнародних зобов'язань. Під час виступу в Королівському інституті міжнародних відносин Chatham House на тему «**Битва за Україну: лідерство та солідарність проти агресії**» Петро Порошенко процитував слова Маргарет Тетчер: «Війна викликана не накопиченням зброї. Війни виникають, коли агресор вважає, що він може досягти своїх цілей за прийнятною ціною».

«Москва не тільки відмовляється від світового порядку, а

намагається створити альтернативну реальність на основі альтернативних цінностей: тиранія замість демократії, нетерпимість замість поваги, перемога однієї сторони замість взаємної перемоги», – зазначив Президент. Він нагадав, що Росія порушила Будапештський меморандум, учасником якого також є Великобританія, і кожен частину двосторонніх українсько-російських договорів, у яких Москва гарантувала Україні суверенітет і територіальну цілісність, незалежність та недоторканність кордонів.

«Черчилль сказав у січні 1942-го, – нагадав Президент. – «Кожен сподівається, що якщо він удосталь нагодує крокодила, крокодил з'їсть його пізніше за інших».

Є одне місце, де ці стор. 5

ВИБІР НА ВИБОРАХ 30 КВІТНЯ ПАРТІЯ ОТРИМАЛА ПЕРЕКОНЛИВУ ПЕРЕМОГУ

НА ВИБОРАХ у новостворених об'єднаних громадах, які відбулися 30 квітня, більшість серед обраних голів ОТГ становлять кандидати, висунуті територіальними організаціями БПП «Солідарність» або підтримані партією

За інформацією прес-служби «Солідарності», за-

галом перемогу здобули 26 кандидатів від БПП, або понад 55 відсотків від загальної кількості обраних голів.

Серед переможців 7 кандидатів були висунуті територіальними організаціями партії, 19 – ішли за підтримки БПП.

Від «Опозиційного блоку» перемогу здобули 3 кандидати, від «Батьківщини» стор. 2

ПІДСУМКИ. НАБЛИЖЕННЯ БЕЗВІЗУ, ГРОШІ ЯНУКОВИЧА, ЗАПЕВНЕННЯ ЛУКАШЕНКА

У ЄС схвалили рішення про надання Україні безвізового режиму. Прем'єр-міністр та голова Верховної Ради відзначили річницю перебування на своїх посадах. Валерія Гонтарева оголосила про намір піти у відставку. 1,5 мільярда вкрадених Януковичем коштів повернулися державі. Керівники дипломатії Заходу наголосили на принципових розбіжностях із Кремлем

ОЧЕВИДНО, головна подія квітня – рішення щодо безвізового режиму України з ЄС. 6 квітня рішення про безвіз ухвалив Європарламент, 26 квітня Комітет постійних представників ЄС схвалив це рішення. 11 травня, після остаточного затвердження його Радою ЄС воно має бути

опубліковане в офіційному журналі ЄС. Очікується, що безвіз запрацює в червні. Тобто громадяни України з біометричними паспортами зможуть подорожувати по Європі без віз.

В українській історії, починаючи з 1986 року, квітень назавжди пов'язаний стор. 4

БУДИНОК З МУРАЛОМ

Завдяки муралові (настінному розпису) будинок одразу впадає в око. Великий абстрактний малюнок іспанського художника, що підписується іменем Ligen, на 30-метровій стіні вирізняє будівлю серед сірої маси київських багатоповерхівок

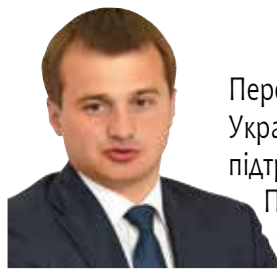
КОЛО під'їзду щось жваво обговорюють дві літні жінки, біля них круяться дівчатка, очевидно, їхні онучки. Включаюся в розмову й цікавлюся, як їм тут живеться.

– Ми дуже задоволені! І голова нашого ОСББ Олена Свінтозельська просто молодчина! Якби не вона...

стор. 3

РЕПОРТАЖ

Перемога кандидатів від БПП «Солідарність» по всій Україні на виборах 30 квітня вкотре продемонструвала підтримку реформи децентралізації, яку ініціював Президент Порошенко
СЕРГІЙ БЕРЕЗЕНКО, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

ВИБІР НА ВИБОРАХ 30 КВІТНЯ ПАРТІЯ ОТРИМАЛА ПЕРЕКОНЛИВУ ПЕРЕМОГУ

закінчення. початок на стор. 1

При цьому представники БПП «Солідарність» перемогли в переважній більшості з 19 областей, де проходили вибори.

Партія «Солідарність» також отримала перемогу у виборах депутатів новостворених об'єднаних громад. Очікується, що загалом фракції БПП у радах ОТГ налічуватимуть не менш як 239 депутатів. Серед них 132 депутати були висунуті територіальними організаціями партії, 107 – са-

мовисуванці, яких підтримала «Солідарність». Зокрема, у раді Нововодолазької ОТГ (Харківська область) та Троїцької ОТГ (Луганська область) депутати від БПП отримали по 20 мандатів із 26, а в Кунківській ОТГ (Вінницьчина) – 11 мандатів із 22.

«Перемога кандидатів від партії «БПП «Солідарність» по всій Україні вкотре продемонструвала підтримку реформи децентралізації, яку ініціював Президент Порошенко. Адже саме під цими гаслами йшли наші кандидати. Як показують результати виборів, українці не підтримують популізм та відсутність конкретних справ», – зазначив член центральної ради партії, народний депутат України Сергій Березенко.

30 квітня 2017 року відбулося голосування на перших місцевих виборах у 47 об'єднаних територіальних громадах. Обиралися голови ОТГ, а також відповідні місцеві ради.

КРАМАТОРСЬК ВІДЗНАЧИВ ДЕНЬ ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ

17 квітня мешканці Краматорська відзначають як День вільних людей. Цього дня три роки тому сотні городян вийшли на акцію проти окупації міста російськими бойовиками

У ПЕРЕДДЕНЬ свята активісти міської організації партії організували толоку й разом з городянами підготували центральну площу до патріотичної ходи. Відновили зображення Державного герба України, який став символом

стійкості та національної гордості міста.

А 17 квітня, попри дощ, кілька сотень жителів Краматорська пройшлися урочистою ходою по місту. Серед них і партійці місцевого осередку «Солідарності» на чолі з його

керівником Валерієм Власенком. «Ми живемо у вільній країні лише завдяки українській армії та незламності духу українського народу, – сказав він. – Люди скандували: Донецьк, Луганськ, Єнакієве, Горлівка, Амвросіївка – це Україна. У Краматорську багато переселенців, які позалишали свої домівки, але сподіваються повернутися до рідного українського Донецька».

ПАРТІЙНА ДЕЛЕГАЦІЯ ВІДВІДАЛА КИТАЙ

У квітні представники БПП «Солідарність» відвідали Китайську Народну Республіку на запрошення правлячої партії країни

СЕРЕД 15 делегатів, що репрезентували різні регіони України, були депутати місцевих рад, керівники парторганізацій, представники центрального апарату та парламентарі Максим Саврасов, Михайло Довбенко, Тетяна Ричкова та Іван Спориш. Очолював делегацію керівник секретаріату партії Максим Саврасов.

«Протягом тижня, – розповів він газеті «Солідарність», – делегація побувала в трьох містах Китаю: Пекіні, Сіані та Ханчжоу. Ми зустрічалися з керівництвом місцевих партійних структур КПК, представниками молодіжної організації. Зокрема з заступником відповідального секретаря Конфедерації молоді Китаю пані Дун Ся, з заступником директора

шостого департаменту міжнародного відділу ЦК КПК пані Ван Мін, зі старшим спеціалістом Інституту макроекономічного вивчення при Національному комітеті з розвитку і реформи пані Лю Сюейянь. Відвідали майданчик з інноваційної діяльності та підприємництва. Ознайомилися з кількома проектами бізнес-інкубаторів у Сіані та Ханчжоу.

Нас супроводжували представники міжнародного відділу, які опікувалися програмою нашого візиту.

КНР – це самодостатня й розвинута країна. І нам треба знаходити більше точок дотику з нею. А через такі візити ми відкриваємо для себе цю державу. Відкриваємо нові можливості для співпраці.

Знайомимося з людьми, які відповідають за відносини з Україною, налагоджуємо взаємодію. Адже, з одного боку, Китай нас цікавить з точки зору просування наших геополітичних інтересів, з другого – для розвитку економічної співпраці.

Також вивчаємо досвід місцевого самоврядування, розв'язання різних господарських проблем, розвитку туризму. Ми побували в місцях, які протягом року відвідує 400 мільйонів чоловік. Усе це туристи внутрішні. Українські туристи в цій масі просто непомітні. А ось на туристичну сферу України навіть невеликий відсоток китайців, які подорожують до Європи, справив би досить помітний вплив.

У Китаї ми побачили величезний розмах виробництва електроніки, адже там зосереджена майже вся електронна галузь світу. А Україна відома своїми розробниками у сфері інтелектуальної власності. Тож якщо наші програмісти співпрацюватимуть з китайськими виробниками, то для України відкриється великий ринок. Як я побачив, китайці готові до такої співпраці.

Візит до Китаю був корисний для всіх членів нашої делегації. Кожен почерпнув щось для себе».

Це вже не перша поїздка представників БПП «Солідарність» до Китаю. 2014 року цю країну відвідала партійна делегація на чолі з Юрієм Луценком, 2016-го – група, очолювана народним депутатом Андрієм Павелком.

У Козятині презентували «ювілейну» маскувальну сітку для війська

У КОЗЯТИНСЬКОМУ міжрегіональному вищому профучилищі залізничного транспорту презентували соту маскувальну сітку, виготовлену його вихованцями в рамках проекту «Оберіг для воїна» та за активної участі місцевого осередку БПП.

До проекту, який реалізується за підтримки облдержадміністрації та фінансується частково з обласного бюджету, долучилися школи та вище професійне училище.

Доставка виробів у зону АТО відбувається за сприяння благодійного фонду допомоги українським військовим «Армія SOS». Громадська організація «Суспільні ініціативи Козятинщини» стала однією з переможців конкурсу програм, розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання яких надається фінансова підтримка з обласного бюджету.

За час діяльності громадської організації виготовлено близько 600 маскувальних сіток.

БУДИНОК З МУРАЛОМ

Як із 43-річної київської багатоповерхівки зробили сучасний енергоощадний будинок і скільки це коштувало

ВАСИЛЬ БІЛЕНКО
ФОТО АВТОРА

закінчення. початок на стор. 1

Наша розмова переривається командним голосом Олени Валеріївни, яка щойно вийшла з під'їзду. Про зустріч ми домовилися по телефону.

– То ви вже спілкуєтеся з нашими мешканцями? Ходітьте всередину, проведемо вам екскурсію.

Стрічки замість лампочок

Заходимо. У 16-поверхівці, збудованій у 1974 році, один під'їзд, по вісім квартир на поверсі. Цей кооперативний будинок (колись в СРСР існувала можливість придбати квартиру, вступивши в житлово-будівельний кооператив) мав назву ЖБК «Київенерго». Зараз форма власності – ОСББ (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку), назва та сама – «Київенерго», але до однойменної компанії вона не має жодного стосунку. Просто переважна частина перших мешканців будинку, що на вулиці Братиславській, 12 у Києві, свого часу були працівниками «Київенерго».

На стінах і підлозі – кахлі.

– Це приміщення для консьержки, – пані Олена заводить мене в невелику кімнату, що нагадує мініатюрний готельний номер.

Тут стіл, диван, шафа, на стіні – пульт охорони. Пахне домашньою їжею – якраз пора обідньої перерви.

– Ідемо на третій поверх, – запрошує Олена Валеріївна. – Там побачите наш типовий коридор.

На третьому поверсі стіни загального коридору пофарбовані, а на підлозі – такі самі кахлі, що й у під'їзді.

– Це друга річ, яку я зробила, ставши головою ОСББ у 2011 році. Ми замінили покриття на всіх поверхах. Раніше на підлозі лежав подертий і зморщений од віку лінолеум, об який легко було перечепитися і зламати ногу.

– А що було перше?

– Поміняли труби в підвалі.

Олена Свінтозельська живе на Братиславській, 12 із 2004-го: разом із чоловіком купили трикімнатну квартиру на 15-му поверсі. Сама вона народилася в Мурманську, у дитинстві разом з батьками переїхала до Нікополя. 1986 року закінчила Макіївський інженерно-будівельний інститут, працювала головним інженером, з 1990-х займалася бізнесом. Зараз на пенсії, у неї двоє дорослих дітей і двоє онуків; мешкає в будинку з муралом разом із чоловіком.

Зі стелі падає холодне біле світло. Аби дорогі світлодіодні лампи не покрали, прийняли просте й дешеве рішення: придбали китайську світлодіодну стрічку (90 грн за погонний метр), розрізали її на три частини й прикріпили замість лампочок. Для цього довелося поставити трансформатори, які змінили напругу з 220 на 12 вольт.

– За три роки жодну стрічку не вкрали, і жодна ще не перегоріла, – хвалиться Олена Валеріївна.

Така інновація економить будинкові до 4000 грн щомісяця.

Пані Олена відкриває пожежний щит, який у більшості наших будинків – просто бутафорія.

– На всіх поверхах поміняли гідранти, пожежний рукав зберігається в консьержки, і вся система готова до негайного використання.

– А тепер покажу вам наш ІТП – індивідуальний тепловий пункт, він же по-народному бойлерна, – каже Свінтозельська.

Спускаємося ліфтом донизу.

У дворі зеленіє весняна трава, цвітуть абрикоси, червоніють тюльпани на клумбах. Олена Валеріївна відмикає двері цегляної «коробки», усередині – сплетіння труб, дротів, датчиків та інше начиння.

Раніше в ІТП стояли величезні 5-метрові радянські

МЕШКАНЦІ БУДИНКУ ТА ГОЛОВА ОСББ ОЛЕНА СВІНТОЗЕЛЬСЬКА

теплообмінники (змійовики – як у саомгонних апаратах, тільки більші) і старі помпи, що споживали до 5 тисяч кіловат електроенергії на місяць.

Часто в будинку не було ні холодної, ні гарячої води – через перепади напруги бракувало потужності помп, а взимку у квартирах доводилося вмикати обігрівачі.

– Ми встановили нове обладнання – імпорتنі помпи, теплообмінники, автоматику, систему живлення, – розповідає голова ОСББ. – Тепер споживання електроенергії уп'ятеро менше – до тисячі кіловат на місяць. Автомат регулює подачу теплоносія – гарячої води – до батарей опалення у будинку. Зовні стоїть датчик, фіксує навколишню температуру й регулює подачу води в систему опалення.

Загальна площа бойлерної – 160 «квадратів», але сучасне обладнання займає значно менше місця. Тож там звели стіну, яка розділила бойлерну. Решту приміщення – 100 квадратних метрів – здали в оренду.

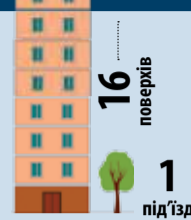
Загалом в ОСББ «Київенерго» чотири об'єкти (крім самого будинку),

ОЛЕНА СВІНТОЗЕЛЬСЬКА
ТА ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР
ГЕННАДІЙ ЗУБКО

ДОСВІД

ОСББ «Київенерго»

Рік побудови – 1974. Адреса: Київ, вул. Братиславська, 12

1к	62
2к	32
3к	32

МОДЕРНІЗАЦІЯ ІТП, УТЕПЛЕННЯ СТІН, РЕМОНТ ДАХУ

Кошти, вкладені мешканцями

450
тисяч грн

Кошти, надані державою

1,1
млн грн

Температура у квартирі взимку

23–24
°C

Найбільша платіжка за опалення (3-кімнатна квартира, площа – 67 кв. м)

1650
грн

Вартість утримання будинку (прибирання території, вивезення сміття тощо), яку щомісяця оплачують мешканці

4,61
грн / м²

Економія електроенергії завдяки використанню світлодіодних стрічок

4000
грн

була нагальна потреба. Але грошей вистачало тільки на півтори стіни. Тому власники квартир, чий оселі утеплювали, скинулися ще по 4,5 тис. грн. Як результат – дві торцеві стіни загальною площею 1220 квадратних метрів покрили 10-сантиметровим шаром ізолюючого матеріалу, поштукатурили й пофарбували.

Пізнавши програму «30/70», ОСББ «Київенерго» пішло далі. У 2016 році за цією ж схемою утепили загалом ще 1180 метрів: 380 – за рахунок мешканців, а 800 «квадратів» оплатила міська влада.

– З власників квартир, які утеплювали стіни, зібрали по 1800 грн. Загальна сума від будинку – приблизно 200 тисяч гривень, – розповідає Олена Валеріївна.

Та з'ясувалося, витрати ОСББ можна ще більше мінімізувати: 2015 року розпочалася програма пільгового кредитування робіт з термомодернізації. Мешканці будинку з муралом звернулися до «Укргазбанку» й отримали кредит на суму 130 тисяч гривень. Найголовнішим у цьому було те, що більшу частину кредиту – 96 тисяч гривень – компенсувала міська влада.

– За ці 96 тисяч ми відремонтували дах – перекрыли євробруероїдом, – хвалиться Олена Валеріївна. Спочивати на лаврах ОСББ поки що не збирається: цього року займається облаштуванням спортзалу на техповерсі, а також готує документи на отримання від держави чергових 70 % – на заміну системи енергоживлення.

За чотири роки стара багатоповерхівка стараннями її мешканців перетворилася на сучасний термозберігаючий будинок. Олена Свінтозельська та її ОСББ, здається, живуть у паралельній дійсності. Де мешканці скидаються грошима на свій будинок, держава допомагає коштами, а банки доволі легко роздають пільгові кредити.

...А на вулиці чергова пара робить селфі на тлі будинку з муралом.

які здають у оренду. Це частина бойлерної; прибудова до неї, яку орендує перукарня; частина цокольного приміщення будинку, де розташувалася контора з виготовлення пам'яток, і старе приміщення для сміття, яке обладнали під кав'ярню.

У затишну кав'ярню ми й переміщаємося, щоб продовжити розмову.

З нас 30, а з вас – 70

Реконструкція ІТП-бойлерної обійшлася ОСББ у 250 тисяч грн. Обладнання закуповували у 2012–2013 роках, установили у 2014-му.

– У 2015 році ми дізналися про програму «30/70» (столична програма термомодернізації, відповідно до якої 30 % вартості проекту співвласники будинку оплачують за власний коштом, а решту 70 % надає місто) і подали проект на конкурс. На той час у конкурсі брали участь 16 будинків. Підготувати проект нам допомогли співробітники управління житлово-комунального господарства КМДА. Вони ж прораховували показники енергоефективності, – розповідає Олена Валеріївна про свій досвід першопрохідця у сфері термомодернізації. – У результаті наші затрати на капітальний ремонт ІТП були зараховані як 30 %, і КМДА виділила нам 500 тисяч (70 %) на утеплення торцевих стін – це

ПІДСУМКИ. НАБЛИЖЕННЯ БЕЗВІЗУ, ГРОШІ ЯНУКОВИЧА, ЗАПЕВНЕННЯ ЛУКАШЕНКА

ЄВГЕН
МАГДА
ОГЛЯДАЧ

закінчення. початок на стор. 1

з Чорнобильською трагедією. Петро Порошенко цього року брав участь у жалобних заходах разом з білоруським колегою Олександром Лукашенком, який запевнив Президента України, що **Білорусь ніколи не стане плацдармом для агресії проти нашої держави**. «Я отримав тверде запевнення від глави Білоруської держави, – сказав Порошенко, – що заплановані російсько-

білоруські стратегічні навчання «Захід-2017» поблизу українського кордону не перетворяться на підготовку Російською Федерацією плацдарму для вторгнення в Україну, на українську землю з білоруської території».

Рік тому в Україні змінилися керівники виконавчої та законодавчої влади. До **досягнення уряду Володимира Гройсмана** можна віднести підвищення мінімальної зарплати до 3200 гривень на місяць та вирівнювання цін на газ для всіх категорій споживачів. Сам голова уряду воліє згадувати не про минулий рік, а демонструвати готовність працювати на своїй посаді протягом тривалого часу.

(Докладніше читайте на стор. 6). Доля уряду наразі перебуває в руках парламентаріїв, які у середині квітня пішли на перерву в пленарних засіданнях, яка триватиме протягом місяця. Утім, ця обставина не завадила Андрію Парубію стверджувати, що законодавці працюють стабільно на користь України.

Прикладом консолідованих дій влади стало **повернення 1,5 мільярда доларів, вкрадених при-спішниками Віктора Януковича**. Верховна Рада так і не спромоглася ухвалити закон про спецконфіскацію, тому ці фінансові ресурси були повернуті завдяки принциповій позиції Генеральної прокуратури.

Юрій Луценко та Петро Порошенко сходяться в тому, що на черзі – нові незаконно вкрадені та акумульовані на різних рахунках кошти.

Тим часом про намір піти у **відставку заявила голова правління Національного банку Валерія Гонтарева**. Звістку про її майбутню відставку з тривогою сприйняли у МВФ, а українські політики не позбавили себе задоволення кинути камінці вслід головному банкірові. Проте фахівці-фінансисти високо оцінюють роботу Гонтаревої на чолі НБУ, тому її впевненість, що Нацбанк продовжить закладену нею лінію поведінки виглядає логічною. У травні Украї-

на може отримати нового голову НБУ.

Юлія Тимошенко вирішила забути про закони економіки заради політичної доцільності. Лідер «Батьківщини» продовжує звичну лінію поведінки: коли вона перебуває при владі, то країна розквітає, перебування в опозиції означає кризу та занепад для держави. Тимошенко разом з Олегом Тягнибоком ініціювала проведення референдуму про заборону продажу землі, хоча практично в усьому цивілізованому світі земля є товаром.

Українські парламентарії та дипломати примусили рахуватися з собою, зумівши політично **дезактивувати російського союзника Педро Агратунта**. Цей іспанський сенатор усе ще чіпляється за посаду Президента ПАРЄ, однак Бюро ПАРЄ висловило йому недовіру та позба-

вило можливості робити будь-які заяви від імені Асамблеї. Показова доля для того, хто вирішив діяти разом з Росією.

Тим часом на Донбасі так і не зуміли втілити в життя добрі наміри Тристоронньої контактної групи про досягнення припинення вогню. 23 квітня внаслідок вибуху фугасу **на території ОРЛО загинув спостерігач СММ ОБСЄ**, громадянин США. Принагідно відзначу, що в Москві і державний секретар США Рекс Тіллерсон, і високий представник ЄС з питань зовнішньої політики Федеріка Могеріні чітко та недвозначно повідомили, що не визнають анексію Криму. До того ж Захід вважає Росію стороною Мінських домовленостей про врегулювання конфлікту на Донбасі, а не одним з гарантів їх виконання.

ТРАМП ЗАЙМАЄТЬСЯ «ДРЕСИРУВАННЯМ» РОСІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

І цим, на думку експертів, очільник США активно допомагає Україні

Перед самою інавгурацією Дональда Трампа Барак Обама послав на прощання Володимиру Путіну новорічний привіт: вислав зі США 35 дипломатів РФ за звинуваченням у кібервтручанні у вибори в Сполучених Штатах і оголосив про запровадження додаткових санкцій проти РФ. Кремль практично не реагував на образи, так, дрібниці, лише закрити в Москві англо-американську школу

ЩЕ Б ПАК, у російській владі панували настрої «трампнаш!»: ось Дональд прийме присягу – і все налагодиться, він згідно зі своєю передвиборною риторикою обніметься з Путіним, санкції одразу скасує. І оголосить, що не лише Крим російський, а й уся Україна – то володіння московської імперії.

Та не так сталося, як гадалося Путіну й путінофілам. Хоча й в Україні багато хто побоювався, що реалізуються похмурі для України сценарії «трамп-путінської дружби». На щастя, страхи були марними. Скоріше, виявилися правими ті експерти, котрі передбачали: проти Путіна грають два чинники. Перший – кістяк Республіканської партії складають старі «яструби» з вираженими антипутінськими поглядами. І вони матимуть великий вплив на Трампа. Другий – сам Трамп є жорстким політиком, якого виховували безжалюї закони великого бізнесу. І він не потерпить спроб Путіна «самоутвердитися» на світовій арені незаконними й тим паче злочинними методами.

Аргумент «томагавками»

Уже в лютому, через місяць після початку президентства Трампа, Кремль упав у ступор від месиджу, який пролунав від речника Білого дому Шона Спайсера: Президент США Дональд Трамп очікує від Росії повернення Криму Україні й скорочення масштабів насильства на Донбасі. Російське МЗС проплямало щось на кшталт «це наше, не повернемо», натомість російські ЗМІ наче по команді (такі по команді!) перестали хвалити Трампа.

А після 10 квітня російські ЗМІ Дональда Трампа вже почали лаяти. США завдали ракетних ударів (59 ракет «Томагавк») по військовій авіабазі в Сирії, з якої режим Асада здійснив хімічну атаку по мирному населенню. Світові ЗМІ обійшли тоді жахливі фото мертвих сирійських дітей. А Башар Асад, як загальновідомо, – це вірний союзник Путіна й провідник його інтересів на Близькому Сході. І в жодного дипломата у світі не було сумнівів: Асад не пішов

би на застосування хімічної зброї проти власних громадян без підтримки Путіна. Більше того, світова преса й політики заговорили про те, що Росія є активною співницею у злочині проти людства.

У Кремлі були ошелешені й певний час не могли видати якусь адекватну реакцію. Згодом об'єднаний командний центр сил Росії, Ірану та угруповань, які підтримують режим Башара Асада, спробували взяти грізний тон: мовляв, удар США по сирійській авіабазі став «перетином червоної лінії», і союзники Асада надалі реагуватимуть на будь-яку нову агресію та збільшать свою підтримку Сирії. Але на тлі вщент зруйнованої авіабази, яка не підлягає відновленню, і знищення чверті військової авіації Сирії все це лунало доволі жалюгідно.

Натомість в українських соцмережах з'явився влучний жарт: «Коли Путін бреше, Трамп «томагавкає».

У Кремлі сподівалися, що зможуть якось відіграти ситуацію 13 квітня під час візиту нового держсекретаря США Рекса Тіллерсона до РФ. Але всі спостерігачі відзначили: переговори Тіллерсона з міністром закордонних справ РФ Лавровим, а згодом із Путіним проходили у «крижаній атмосфері». Держсекретар ясно дав зрозуміти, що повна нормалізація відносин Москви й

Вашингтона неможлива без припинення агресивних дій Кремля проти нашої країни.

Час «жорстких переговорів» настав

16 квітня радник Президента США Дональда Трампа з національної безпеки Герберт МакМастер в ефірі телеканалу ABC News заявив: час для жорстких переговорів з Росією щодо її підтримки режиму Башара Асада в Сирії та «підричних» дій у Європі настав. Тим самим чітко дав зрозуміти: заяви Тіллерсона – це тільки початок.

Особистою образою Путіну від Трампа оглядачі вважають призначення Фіони Хілл на високу посаду керівника

відділу з питань Європи і РФ у Раді національної безпеки США. Фіона Хілл є знаним фахівцем з російського питання.

Окрім того, з липня 2006 до листопада 2009 року Фіона Хілл працювала в Раді з національної розвідки, яка займається середньо- і довгостроковим стратегічним плануванням, опікуючись питаннями Євразії і РФ. Але головне – Фіона Хілл у співтворстві із Кліффордом Гедді написала книжку «Містер Путін: Оперативник у Кремлі», яка вирізняється надзвичайно жорстким аналізом діяльності російського президента.

Український політолог Віктор Небоженко пояснює у Фейсбуці, що чергування Трампом стриманих заяв і погроз поставило Росію в глухий кут. Однак такий сценарій ідеально грає на руку Україні.

Експерт вважає, що Трамп просто займається «дресируванням» Путіна перед тим, як почати з ним серйозну розмову. Тому надалі дії американського Президента будуть ще більш болісними для російського очільника.

ДМИТРО ГРУНЬ

ДОСЛІВНО Жоден американський президент ніколи не визнає анексію Криму

СТАТУС глобального лідера, який посідає США, неможливо підтримувати без чіткої позиції щодо України. Про це заявив Президент України Петро Порошенко в інтерв'ю Sky News.

«Ніколи не мав сумнівів, що жоден американський Президент, враховуючи Дональда Трампа, ніколи не визнає незаконну анексію Криму», – сказав Порошенко. Він нагадав про Будапештський меморандум, за яким США, Велика Британія, Франція та Росія гарантували територіальну цілісність, суверенітет і незалежність України.

Президент зауважив, що мав декілька телефонних розмов із Трампом, зустріч з віце-президентом Майком Пенсом, ефективні розмови з держсекретарем Рексом Тіллерсоном. «Маємо чітку позицію: нічого про Україну без України. Це було моє повідомлення на Мюнхенській конференції, і ми отримали підтримку від партнерів», – розповів Глава держави.

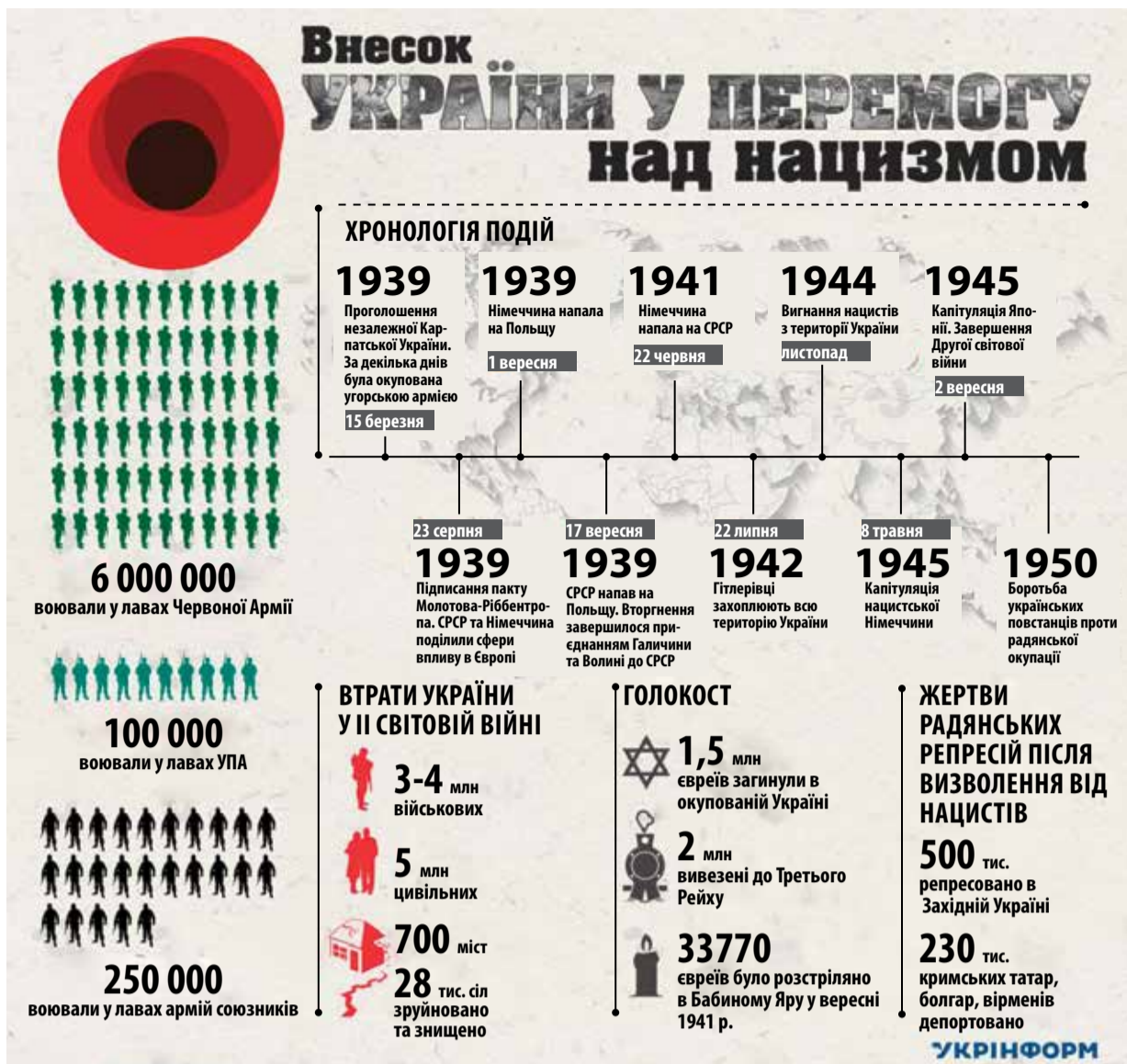
БИТВА ЗА УКРАЇНУ

закінчення. початок на стор. 1

слова особливо актуальні – це Україна, і цей крокодил, якого багато хто хотів би погодувати, щоб він не з’їв їх сьогодні, – це Росія». «Вони сподіваються, якщо Росія задовольнить свій апетит, то вона не буде поширювати свій вплив далі. Але я хочу переконати їх: Росія не наїсться. Вона не вірить у демократію і права людини, вона вірить у домінування над світом, вона не грає за правилами», – сказав Порошенко.

«Не вірте тим, хто каже, що санкції не приносять нічого, – наголосив він. – Перш за все: менше вбитих українців – це не «нічого». По-друге: якби не було санкцій, російські танки стояли би набагато глибше в Європі. Путін почав свою «кампанію» в Україні з відчуття безкарності. Через санкції і готовність України боротися зараз він відчуває невпевненість і має закінчити відчуттям неминучої реакції Заходу.

Світові агресори повинні знати: вони будуть притягнуті до відповідальності за свої злочини.

АНАТОЛІЙ СТРИЛЯНИЙ ПУБЛІЦИСТ

РОСІЙСЬКИЙ ФАШИЗМ

ФАШИЗМ – це несамовитий патріотизм, шалена надлюбов до батьківщини й вождя. Цією любов’ю громадяни об’єднані в загальному строю. Ніякого інакомислення. Усі зібрані в сніп, стрижнем якого слугує перша особа. Фашизм – від слова «фашина», в’язка хмизу. Кожен пруттик легко зламати, а коли всі в пучку, тоді будуть цілі й нешкоджені.

«Совок», який замінив віру в комунізм вірою в російськість, просякнуту православ’ям, – це і є російський фашизм. Росіяни, каже він, кращі за всіх на світі. Вони завжди й у всьому праві. У них найславніше минуле. Їх усі повинні боятися. Вони все здолають і переможуть своїх ворогів, головний з яких Америка. Тому що з ними Бог і православна віра. Вона і тільки вона – справжня християнська. Тільки російські батюшки – справжні священнослужителі. І взагалі все російське – тільки воно справжнє. Найкраще у світі, тому що справжнє. Справжнє, тому що російське. Один народ, одна країна, один вождь.

У російського фашизму є основоположник. Це Іван Ільїн (1883–1954), улюблений мислитель Путіна. Путін переніс його останки зі Швейцарії в Москву і на свої гроші поставив йому надгробок. Часто наводить його висловлювання. Ільїн ненавидів більшовизм і вітав європейські фашизми: італійський, німецький. Він ставив їх у приклад майбутнім визволителям Росії від більшовизму. Коли скинете червону чуму, наставляв він їх, не здумайте намагатися влаштувати демократію на західний манер. Ніякої свободи слова, зібрань, вільних виборів та інших дурниць. Влаштуйте російський фашизм за західним прикладом, тільки долучіть Російську православну церкву.

Коли Гітлер зазнав поразки, Ільїн не розгубився. У 1948 році він написав нове повчання майбутнім визволителям Росії від більшовизму. Німецький фашизм, мовляв, припустився помилки тим, що затіяв війну, цим він себе зганьбив, саме слово «фашизм» стало лайливим, тому ви, коли обшарпуватимете Росію за моїми планами, не називайте наш лад фашизмом. Путінізм так і зробив. Російський фашизм він називає демократією, а, наприклад, нинішній український суспільно-політичний устрій – фашизмом. Примітно ось що. Більшовики свого віровчителя не приховували. Портрети Маркса висіли скрізь.

Урочисто підкреслювалося, що він був першим справжнім комуністом в історії. А ось хто вчитель Путіна, від населення приховують. Івана Ільїна прославляють, а про те, що він переконаний православний фашист, мовчать.

ЯК Я ПОХОВАВ ПУТІНА

НАВЕСНІ 1945-го під час боїв під Бреслау (зараз – польський Вроцлав) нашу мотопіхотну бригаду («мотомехпехдрап», як ми самі себе називали) за два тижні розмолотили так, що далі нікуди. Нам дали півмісяця на відпочинок і поповнення. У нашому взводі було тридцять двоє чоловік одинадцяти національностей. Навіть євенок один був, і єврей один. Організували перший день відпочинку – шашлики: звідкись барана приперли, обідрали тут же. Причому народ весь – спеціалісти: один уміє забити, другий порізати, третій – наготувати. І ось посеред цього святкового настрою прибігає ординарець комбата: «Дрозд! До командування!»

Приїхав до особняка генерал-майора Барінова. Той ставить завдання: «Повезете до Львова хоронити трьох Героїв Радянського Союзу». Санітари тіла підготували до перевезення й повантажили їх у «форд», потім додали чемоданів, баул, ящиків і коробок. Це був крам генерал-майора. Трофейні речі ми повинні були передати у Львові ординарцю нашого Барінова, який мав за ними прибути з Ніжина, де на той час мешкала родина генерала. А машини тоді були тільки американські: «форди», «студебекери», «віллиси». Коли-не-коли побачиш нашу полуторку. Думаю, що без допомоги Англії, Франції і Америки ні хріна не вийшло б у СРСР. І харчі передавали союзники. Їсть собі секретар парторганізації тушонку, а мовчить, що

94-річний Микола Дрозд належить до нечисленної когорти справжніх ветеранів Другої світової, які ще живуть серед нас. У 1943-му 20-річним добровольцем він пішов на війну і закінчив її в госпіталі під Бреслау в 1945-му після важкого поранення. Згадками про ту війну й думками про війну російсько-українську він ділиться з читачами газети «Солідарність»

вона американська, трясця його матері.

Отож їдемо з чемоданами і небіжчиками до Львова. Дай, думаю, документи подивлюся: капітан Бельченко, комбат танкового батальйону, капітан Невзоров, теж комбат, майор Путін, начальник контррозвідки бригади.

Так і поховав я того Путіна на Личаківському цвинтарі, що-правда, потім тіло перенесли на «пагорб слави», і плита там є.

Чесно кажучи, краще б я його однофамільця поховав... Це ж божевільна людина, яка затіяла таку страшну війну на нашій вистражданій землі. Гадаю, як не стане Путіна – війна закінчиться. Гинуть же не тільки наші бійці, а й російські вояки та найманці. А кому воно треба?

Німцю ми показали дорогу на Бреслау

Перед форсуванням Одеру йшла артпідготовка – наші «катюші» й артилерія стояли дуже щільно: колесо в колесо. Як почали обстріл – дихати нам стало нічим – усюди пороховий дим. І почалася серед наших солдатів розмова: навіщо нам цей Одер. Одне діло був Дніпро. А з Одером хай німці самі розбираються. Гинути ніхто не хотів, а хто залишився живим – то щасливі люди. То ж просто диво дивне вижити після такої бійни.

СПОГАД

Після цієї артпідготовки форсували річку і рвонули вперед. Пам’ятаю, розтав сніг на полі, грязюка страшна, дим повсюди, і запах цікавий – паленої землі. А нас у розвідку. Уже повертаючись назад, бачимо, як збоку йде німець: здоровенний такий дядько, і оглядається. Ми йому махаємо – іди сюди, він одвертається. Ваня Ємельянов вистрілив коло нього. Німець зрозумів, що діло серйозне, підходить. Але вбити людину ось так, не в бою важко. І ми замість того, щоб розстріляти його, кажемо: не туди ти йдеш, дядьку, Бреслау в інший бік. Він і пішов собі.

Біля Гродна нам здалися в полон близько сотні німців. Підняли руки, покидали зброю. А в нас перед цим наказ – знищувати ворога, окрім вищого командування. Але як їх розстріляеш? Хлопчак, шийки тоненькі, а ми ще й самі пацани, та якісь здоровіші. Вишикували їх і відправили у Гродно.

Алкоголь перед боєм пив лише один раз

Перед першим боєм було нестрашно: ти виконуєш свій

обов’язок, ти солдат, тебе ведуть. Страх з’явився пізніше. Якось ковтнув спирту – тоді всім перед боєм наливали. І після того я більше навіть не подумав, щоб випити. Бо ти стаєш мокрим, не знаєш як орієнтуватися, п’янієш. Пацанва ж була, по 18–20 років. Випив ті 100 грамів, і світ макітриться, і серце стає.

Про святкування Дня Перемоги

До 1965 року ми збиралися з колегами, пили чарку та розходилися. Може, тому, що бідність була страшна після війни. Голодно, холодно, розруха... Пишні святкування почалися вже за Брежнєва, на 20-річчя перемоги. Запанував пафос, фальш і блищання медалей. Я раніше списувався і здзвонювався зі своїми бойовими побратимами – росіянами Михайлом Рисевим та Іваном Ємельяновим. Але їх уже немає...

Ніколи б не подумав, що нам доведеться воювати з Росією. Цього року на День Перемоги я знову вип’ю чарку, у мене стоїть у «загашнику» коньяк «Закарпатський», онук подарував.

ПЕРШИЙ РІК УРЯДУ ВОЛОДИМИРА ГРОЙСМАНА

10 ДОСЯГНЕНЬ І 10 ВИКЛИКІВ

1 Економіка зростає

Головний результат діяльності уряду Володимира Гройсмана – відновлення економічного зростання. Це поки що 2,3 % за 2016 рік. Небагато, але однозначно позитивна тенденція.

Експерти визначають суть економічних досягнень нового уряду таким чином: перехід від виживання країни до розвитку.

3 Децентралізація

Місцеві бюджети у 2016 році зросли на 50 %, у 2017 році прогнозується зростання ще на 25 %. І ці кошти відкривають перед об'єднаними територіальними громадами нові й широкі можливості.

«Я не бачив жодної територіальної громади, у якій після об'єднання щось змінилося б на гірше», – сказав Володимир Гройсман. Прем'єр наголосив на важливості переходу громад на стратегічне планування та започаткування проєктів розвитку на місцях.

5 Підвищення прозорості та відкритості

Перший рік роботи уряду Гройсмана ознаменувався запровадженням електронного декларування доходів чиновників, незважаючи на всі труднощі, про які широко писалося в ЗМІ. Суспільство ознайомилося з неабиякими статками багатьох «слуг народу» та їхньої рідні.

А переведення державних закупівель з 1 серпня 2016 року на електронну систему ProZorro, за даними Мінекономрозвитку, зекономило держбюджетові 10 млрд грн.

7 Початок пенсійної реформи

Цього року планується підвищення пенсій на 10 %, а для лікарів та вчителів – у середньому на 20 % і 30 %.

З 1 жовтня зростатиме рівень пенсій для більш як 5 млн пенсіонерів – від 200 до 1000 гривень, скасовуватиметься оподаткування для пенсіонерів, котрі працюють. В уряді запевняють, що зміни не вплинуть на макроекономічні показники.

9 Початок земельної реформи

«Нам потрібно запровадити зміни в земельних відносинах, – сказав Гройсман. – Якщо раніше пропонували це зробити для того, щоб віддати землю іноземцям або великим холдингам, сьогодні уряд ініціює реформу, яка дасть можливість українцям одне одному продавати землю, формувати по-справжньому фермерський клас нашої країни, який буде досить конкурентним».

2 Підвищення «мінімалки»

Чи не найбільшим позитивом у соціальній сфері стало підвищення мінімальної заробітної плати до 3200 грн. Це рішення випливало з тристоронньої генеральної угоди між урядом, профспілками та роботодавцями на 2016–2017 роки. Кабмін і сторона роботодавців зобов'язалися забезпечити щорічне зростання середньомісячної зарплати в цілому по економіці на рівні вищому, ніж прогнозований індекс споживчих цін.

4 Менше втручання держави. Податкова реформа

Мовою цифр: у 2016 році було скорочено на 40 % кількість дозволів для представників бізнесу, на 87 % – зменшено кількість необхідних сертифікатів.

Важливим досягненням уряду стало ухвалення закону про часткову податкову реформу. У ньому міститься багато новаційних для України кроків. Але це лише початок податкової реформи.

6 Початок медичної реформи. Безплатні ліки

У 2017 році буде виділено півмільярда гривень на відшкодування аптекам вартості ліків від серцево-судинних захворювань, діабету другого типу та бронхіальної астми, які з квітня є для громадян безкоштовними або продаються зі знижкою.

8 Дороги

Володимир Гройсман закликає місцеву владу забезпечити високу якість дорожніх робіт, щоб уже через 5–7 років змінити ситуацію на дорогах у країні.

Він нагадав, що Кабмін передбачив цього року 30 млрд грн на автодорожні роботи (утричі більше, ніж торік). «Кошти будуть. Ми до кінця року все профінансуємо», – запевнив глава уряду. Оновлення та ремонт доріг – один з пріоритетів нинішнього уряду.

10 Розвиток енергетичної незалежності

Депутат від БПП Сергій Березенко важливим досягненням уряду вважає те, що вперше вдалося зробити «Нафтогаз» прибутковим на тлі сотень мільярдів збитків у попередні роки. «Нафтогаз» торік отримав 26,5 млрд грн чистого прибутку. «Це дає можливість інвестувати кошти, розробляти нові свердловини й робити диверсифікацію постачання газу на користь якраз українського видобутку». А це означає, що Україна й далі житиме без російського газового зашморгу.

Подолати бідність

Це найважливіший і найгостріший виклик, який стоїть перед урядом і всією Українською державою. Як застерігає економіст, виконавчий директор Міжнародного Фонду Блейзера Олег Устенко, ми маємо ситуацію, коли Україна є однією з найбідніших країн Європи. Ми перебуваємо на другій сходинці знизу, нижче лише Молдова. «Якщо порівнювати український ВВП з європейським рівнем, то ми на рівні, який десь у п'ять разів нижчий, ніж середній європейський рівень ВВП на душу населення», – зазначає експерт.

Реформувати Державну фіскальну службу

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман нагадав, що за чверть століття в Україні фіскальні органи стали одними з найкорумпованих. Тому їх реформування – завдання тяжке, складне, але вкрай необхідне.

Здійснити приватизацію

Ситуація в цій сфері традиційно тривожна: бюджет на 2016 рік містив у рядку доходи, передбачувані від приватизації, обсягом 17 мільярдів гривень. Реально за 2016 рік від приватизації надійшло – 189 мільйонів гривень.

Дати раду з державним боргом та дефіцитом держбюджету

На кінець 2016 року загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу сягнув 1930 млрд гривень, або 71 млрд дол., тобто за рік він зріс на 22,96 %. За підсумком 2016-го обсяг державного і гарантованого державою боргу становить 80,97 % ВВП, а на 2017-й планується його збільшити до 88,8 %. Спостерігається і «прихований» дефіцит – через надмірні випуски облігацій внутрішньої державної позики.

Виграти юридичну «війну» з Росією

Експерти рекомендують уряду якнайскоріше створити міжвідомчий орган, відповідальний за підготовку консолідованих юридичних претензій до Росії як держави-агресора.

Ефективно боротися з корупцією

Хоча перші результати цієї боротьби наявні, але вони не задовольняють українське суспільство. «Ми побудували всю інфраструктуру ефективної боротьби з корупцією: НАЗК, НАБУ, САП. Найближчим часом буде реформа судової системи в цій сфері теж. На сьогодні найслабший ланцюжок у боротьбі з корупцією – це український суд», – сказав Гройсман на підсумковій прес-конференції.

Довести до кінця розпочаті реформи

Ідеться про ті п'ять реформ, які прем'єр-міністр назвав пріоритетними для уряду: реформа пенсійної системи, продаж неефективних активів, реформа землі й реформи, пов'язані з освітою та охороною здоров'я. Між тим, експерти дорікають у постійному відкладанні початку пенсійної реформи. Фахівці передбачають також великі проблеми в проходженні через парламент земельної реформи, на заваді стануть популізм і земельне лобі, яке захищає інтереси латифундистів.

Подолати інертність державного апарату

Перетворення можуть здійснюватися лише стараннями державного апарату, а тому реформа держслужби стає першочерговим завданням. Перші кроки зроблено, цілий ряд чиновників призначено через відкритий кадровий конкурс. Але інертність державного апарату може стати гальмом на шляху реформ. Досі не змінилася структура держорганів та система ухвалення рішень. Бракує стратегічного планування.

Гарантувати енергетичну безпеку

Блокування поставок вугілля з невідконтрольних Україні територій спричинило запровадження урядом надзвичайного стану на ринку електроенергії з лютого 2017 року. Дефіцит енергоносіїв, кажуть експерти, став наслідком бездіяльності у сфері диверсифікації поставок вугілля на внутрішній ринок.

Збільшення видобутку власного газу поки що залишається гаслом. Також перед урядом стоїть завдання спільно з регулятором навести лад у сфері тарифів на газ.

Залучити закордонні інвестиції

Поліпшення інвестиційного клімату стане можливим після того, як будуть виконані всі наведені вище завдання перед урядом Гройсмана.

БОРИС КУШНІРУК, економіст

НАЙБІЛЬШИЙ У СВІТІ ЛІТАК
«МРІЯ», ВИРОБЛЕНИЙ В УКРАЇНІ

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ЗЛЕТУ

Реформи самі по собі не зумовлюють автоматичного зростання економіки й доходів населення. Вони лише дають поштовх для економічного зростання

Проблема усвідомлення

На жаль, брак усвідомлення кінцевої мети часто-густо призводить до того, що ми зави-саємо «між тут і там». Не лише пересічні громадяни, а нерідко й самі урядовці не розуміють чи принаймні не спроможні належно пояснити людям, куди ж ми йдемо, які цілі й завдання ставимо перед собою.

Проблема нашої сировинної економіки в тому, що без реформ, спрямованих на забезпечення прозорості, конкурентності та демонополізації, подолання корупції, особливо в правоохоронних і судових органах, вона приречена на подальшу примітивізацію і деградацію. Така економіка орієнтована переважно на експорт – продаж на зовнішніх ринках сировини та, у кращому разі, напівфабрикатів. Вона характеризується надзвичайною залежністю від цін на світових сировинних ринках та низьким рівнем зарплат.

До речі, економіка в Україні (і відповідно доходи населення) стрімко зростала без будь-яких реформ із 2000 по 2008 рік. Це відбувалося лише за рахунок зростання цін на сировинні товари й залучення іноземних кредитів. Коли ж ціни почали падати, гепнулась і наша економіка, обтяжена, крім того, кредитною заборгованістю.

Очевидно, що змінити сировинну модель економіки можливо шляхом проведення кардинальних реформ, зокрема й у правовій системі. Вони мають забезпечити умови для розвитку та збільшення частки переробної промисловості у ВВП.

При цьому стає зростання економіки, орієнтованої на переробну промисловість, зі значною часткою наукомісткої продукції та з високим рівнем доданої вартості, потребує активного сприяння з боку уряду й центрального банку. Від їхньої поточної економічної політики значною мірою залежить розв'язання цієї проблеми.

У чому полягає ця поточна політика уряду й Нацбанку?

Її можна розбити на кілька напрямків. Це бюджетна, податко-

ва, митна та грошово-кредитна політика.

Купуй українське

До бюджетної варто додати також політику державних підприємств стосовно їхніх видатків.

Головною вимогою до державних видатків має бути орієнтація їх на закупівлю товарів і послуг у національних виробників. Жодних виправдань, коли за державні кошти закуповуються іноземні товари, бути не може. Це стосується, зокрема, й іноземних автобусів, трамваїв, тролейбусів, вагонів та інших транспортних засобів, адже вони виготовляються в Україні. Наприклад, немає жодного логічного пояснення, окрім, зрозуміло, корупційного підтексту, навіщо нам бігати за китайським кредитом та китайськими компаніями, які б побудували в Україні так званий «повітряний експрес», тобто залізничне сполучення між аеропортом Бориспіль та Києвом, якщо все необхідне для такого будівництва виготовляється в Україні?

Закуповуючи іноземну продукцію, ми завантажуємо роботою переробні підприємства та створюємо робочі місця в інших країнах, виводимо туди власні кошти. Якщо ж купуємо українську продукцію, то, відповідно, даємо можливість розвиватися нашим переробним підприємствам, також з'являється потреба в розробках вітчизняних науковців, створюються робочі місця, сплачуються податки до державного та місцевих бюджетів України.

Ще одним складником бюджетної політики має бути її ефективність. Невміння чи небажання використовувати ефективно бюджетні кошти призводить до того, що замість того, аби за рахунок держзакупівель стимулювати ділову активність, виробництво товарів і послуг, кошти наприкінці року залишаються на рахунках у Держказначействі чи на строкових депозитах у комерційних банках.

Справді, більша частина податків збирається в другому півріччі, а для ефективного використання бюджетних коштів вони мають

ритмічно розподілятися протягом року. Тож необхідно, з одного боку, запустити середньострокове (до трьох років) бюджетне планування, з другого – упровадити короткострокові (до 6 місяців) казначейські векселі. Випускаючи їх у межах, наприклад, 10–15 відсотків прогнозних доходів держбюджету на поточний рік, уряд за рахунок короткострокових запозичень, які мають бути погашені до кінця бюджетного року, отримуватиме можливість ритмічно фінансувати державні капітальні видатки. Такі цінні папери, за сприятливої грошово-кредитної політики Нацбанку, будуть цікаві для комерційних банків та інших фінансових інституцій.

Переробка, податки і векселі

Як і бюджетна, податкова й митна політика має бути спрямована на сприяння розвитку переробної промисловості. За рахунок відповідних інструментів, з одного боку, має дорожчати імпорт готової продукції, з другого – зменшуватися податковий тиск на вітчизняного виробника. Він має бути зацікавлений купувати сировину й напівфабрикати, щоб виробляти готову продукцію.

Не вдаючись у деталі, зазначимо, що, наприклад, перехід від податку на прибуток до розподіленого прибутку сприятиме зменшенню податкового та адміністративного тиску на вітчизняні компанії, які суттєво скоротять свої витрати як на адміністрування сплати податків, так і їх сплату. Компенсувати втрати держбюджету від такого кроку можна було б за рахунок тимчасового (на 3–5 років) підвищення на 1,5–2 % ставки ПДВ. Це призведе до того, що, не порушуючи норм СОТ, ми підвищимо вартість імпортованих товарів, але при цьому скоротимо податкове навантаження на вітчизняних товаровиробників. Такий податковий маневр зробить продукцію українських компаній більш конкурентоспроможною порівняно з імпортом.

Ще одним кроком, спрямованим на підтримку переробної промисловості, могла б бути повна відмова від митних ставок на сировину та значну частину напівфабрикатів. Зрозуміло, що в деяких випадках може виникати конфлікт інтересів між вітчиз-

няними підприємствами, які виготовляють сировинну продукцію й напівфабрикати, та суб'єктами підприємництва, котрі використовують їх для подальшої переробки й виготовлення готової продукції. У кожному випадку на рівні уряду та асоціацій виробників слід проводити дискусію та знаходити компроміс. Але пріоритетом повинен бути той самий принцип: держава має активніше підтримувати ті вітчизняні підприємства, де створюється більша додана вартість і де більший рівень переробки.

Знову ж таки, надаючи підтримку переробним підприємствам, доцільно запровадити систему електронних податкових векселів зі сплати ПДВ, які б давали змогу відтермінувати сплату податку в разі придбання сировини та напівфабрикатів.

Такі векселі, що мають функціонувати лише в межах електронного обліку податкових кредитів і податкових зобов'язань (залежно від складності продукції – наприклад, у легкій та меблевій промисловості до 90 днів, у машинобудуванні до 1,5 року), можуть істотно зменшити потребу в обігових коштах, а отже, скоротять витрати, і це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних переробних підприємств. Зрозуміло, що запуск системи електронних векселів потребуватиме відповідної підготовчої роботи уряду, аби не допустити податкового шахрайства. Принаймні, очевидно, що фіскальна служба має дозволяти випускати такі векселі тільки переробним підприємствам і лише в межах частини їхнього річного обороту.

Не жди стабільності від сировинної економіки

І наостанок щодо грошово-кредитної політики Нацбанку.

Очевидно, що забезпечити інфляційну стабільність національної валюти можна лише за умови розбудови ефективної економіки, орієнтованої на виробництво товарів і послуг з високим рівнем доданої вартості. Сировинна економіка забезпечити стабільність валюти в принципі не може. У довгостроковому вимірі це не вдавалось ніде й нікому.

Тому вся політика уряду та центрбанку має бути підпорядкована розбудові економіки, у якій ВВП формується переважно

за рахунок переробної промисловості та наукомістких видів діяльності.

Політика високих відсоткових ставок, орієнтація на інфляцію, яку не завжди можуть коректно поррахувати і яка має переважно немонетарний характер, лише погіршує умови ведення бізнесу, робить недоступними кредити, а продукцію вітчизняних товаровиробників дорожчою, а отже, неконкурентоспроможною порівняно з іноземними аналогами.

Водночас більш гнучка процентна політика Нацбанку, з орієнтацією на підтримку вітчизняних виробників може суттєво сприяти їхній діяльності та забезпечувати стале зростання економіки.

Розглянемо це на прикладі Укрзалізниці. Ця державна компанія потребує значного оновлення рухомого парку. Через його фізичну та моральну застарілість і просто нестачу компанія недоотримує значні доходи.

Крім того, торік мільярди гривень недоотримали товаровиробники, які не змогли вчасно відправити свою продукцію залізницею. Це при тому, що переважна частина необхідного рухомого парку залізниці може вироблятися в Україні. Проте Укрзалізниця не має доступу до дешевого (3–5 відсотків річних у гривнях) довгострокового (на 5–7 років) фінансування. Якби, наприклад, за допомогою фінансового лізингу через Ощадбанк можна було розмістити замовлення на придбання такого рухомого парку, то значна частина вітчизняних підприємств мала б гарантовані замовлення.

Що для цього потрібно? Лише відповідне довгострокове рефінансування Нацбанку, зрозуміло, з процентними ставками 2–3 відсотки річних.

До речі, враховуючи, що ніхто, окрім Ощадбанку, не міг би надати такі умови фінансового лізингу, то жодне іноземне підприємство не змогло б запропонувати Укрзалізниці такі самі вигідні умови. А тому замовлення було б розміщене виключно в Україні.

Отже, в Україні є все необхідне для сприяння розвитку вітчизняної економіки. Але для цього потрібно, щоб управлінська еліта усвідомлювала завдання, які стоять перед країною, мала політичну волю та достатню фахову підготовку.

МЕМОРИАЛ Майданека у Польщі, що розташований на території міста Любліна, увічнює пам'ять про жакливу катастрофу в історії людства. Це місце масового знищення людей. Серед відомих осіб, які тут загинули, значиться ім'я українця – священика з Перемишлян, що на Львівщині, Омеляна Ковча. Він – єдиний із жертв табору смерті, кому присвячено пам'ятний знак, установлений біля центральної брами. Це камінь, на якому вирубано його слова...

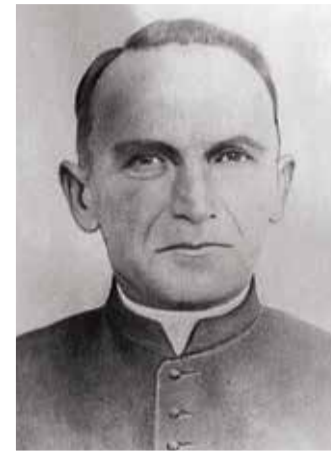
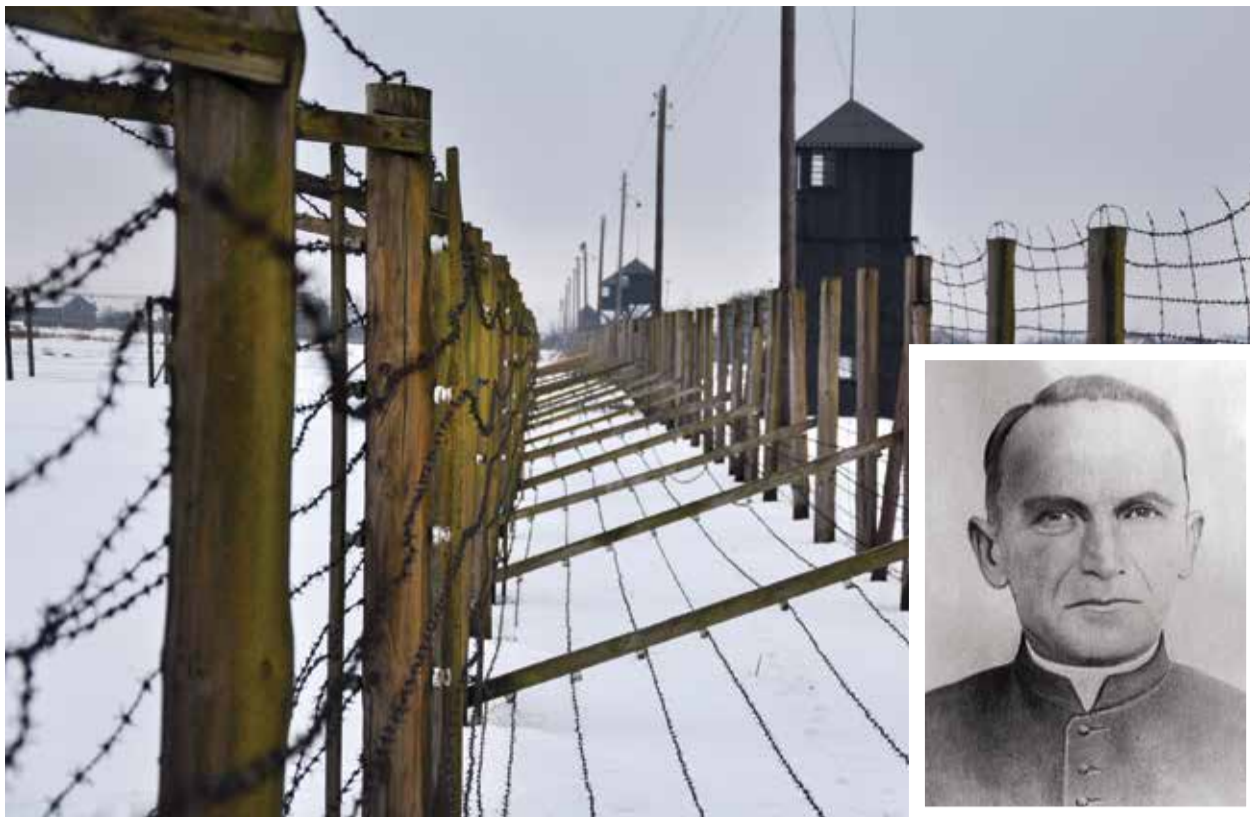
У Любліні ми навідалися до української церкви Різдва Пресвятої Богородиці, яка є духовним і культурним осередком місцевих українців. Настоятель храму отець Степан Батрух люб'язно погодився супроводити нас «доріжками табору смерті». Саме завдяки йому польське телебачення 2005 року зняло документальний фільм про Омеляна Ковча «Парох Майданека». Тож отець Степан міг розповісти нам більше, ніж будь-хто інший.

«Наприкінці липня 1941 року рейхсфюрер СС Генріх Гімлер відвідав Люблін і видав наказ про створення тут концентраційного табору на 50 тисяч ув'язнених, – розповів отець Степан, коли ми їхали вулицями міста. – Проте будівництво розпочало лише на початку жовтня. З часом табір неодноразово розширювали, тож поступово у нацистській Німеччині Майданек перетворився на другий за розміром табір після Освенцима (інша назва – «Аушвіц»). Його територія охоплювала 270 гектарів. Для меморіалу, до якого ми їдемо, залишили третину колишньої площі».

На вході відвідувачів зустрічає пам'ятник боротьби і мучеництва, збудований 1969 року. Однак головна пам'ятна споруда розташована всередині комплексу, до нього веде широка дорога. Тут неподалік крематорію височіє пагорб, увінчаний бетонною пірсферою. «Наша доля – пересторога для вас», – промовляє напис на ній. У середині монумента – насип із землі та людського попелу, серед якого можна розгледіти рештки людських кісток. Фотографувати такі моторошні картини навіть рука не піднімається.

Кожен крок тут дається важко. Зайти до крематорію, який зберегли для історії і застереження новим поколінням, наважиться не кожен. Ми увійшли. «Спочатку, коли в таборі Майданека лише ізолювали супротивників Рейху, померлих ховали. Однак зі збільшенням кількості в'язнів, і відповідно – смертності, замучених вирішили спалювати. Перший крематорій на дві печі запустили в другій половині 1942 року, другий на п'ять печей – через рік», – пояснює Степан Батрух. Поруч з печами лежать страхотливі знаряддя: ноші, на яких засовували померлих і вбитих у піч, щипці й гачки для переміщення тіл, стіл для препарування трупів. А на стінах – фотографії тієї пекельної роботи...

У часи найбільшого

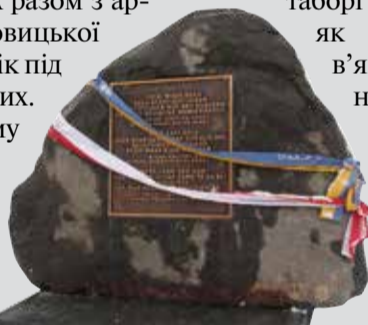

УКРАЇНЕЦЬ ІЗ ТАБОРУ СМЕРТІ «МАЙДАНЕК»

ОМЕЛЯН КОВЧ народився 20 серпня 1884 року в с. Космачі на Косівщині (нині Івано-Франківська область). Навчався в Коломийській гімназії, згодом у Римі. Священиком став у 1911 році. У 1912–1916 роках провадив місійну діяльність у Боснії для переселенців з України. 1916 року повернувся до Галичини. У 1919-му вступив до Української галицької армії, де став польовим духовником. Коли УГА разом з армією УНР воювала проти більшовицької Росії, потрапив у полон, проте втік під час транспортування полонених. 1922 року став настоятелем храму у м. Перемишляни на Львівщині. У червні 1941 року органи НКВС заарештували Ковча та його двох доньок, але їм пощастило врятуватися. Під час війни

отець Омелян проводив політику митрополита Андрея Шептицького з порятунку євреїв. 30 грудня 1942 року його заарештували німецькі окупанти через те, що охрестив тисячі євреїв, намагаючись урятувати їх від загибелі, та відправили до в'язниці на Лонцького у Львові. Незабаром священика вивезли до концтабору «Майданек», де він дістав номер 2399. У конц-

таборі Омелян Ковч нелегально служив як священик, всіляко підтримував в'язнів. Митрополит Шептицький намагався врятувати священика, проте гітлерівці поставили умову: Ковч повинен відмовитися підтримувати євреїв. Той не погодився. День смерті Ковча, відповідно до концтабірних паперів, – 25 березня 1944 року.

УГОРІ – ПАМ'ЯТНИЙ КАМІНЬ ЗІ СЛОВАМИ КОВЧА

розширення табір розділявся на шість полів. Подвійний колючий дріт, яким проходив струм високої напруги, робив їх замкненим простором. Уздовж дроту стояли сторожові вежі. Стандартні бараки будували в ряд із німецькою точністю, і нині – вони такі ж, як і 75 років тому. На кожному – номер. Тепер це просто експонати меморіалу, які можна оглянути і сфотографувати. Однак сучасному європейцеві, мабуть, неможливо уявити всього того жахиття, яке тут коїлося.

«Ось у цьому баракі перебував Омелян Ковч», – сказав Степан Батрух, коли ми зайшли в барак номер 14. Дерев'яні нари на трьох рівнях тяглися вглиб приміщення. В'язні табору були для гітлерівців безплатною робочою силою, яку використовували до повного фізичного виснаження. Пайка їжі та умови утримання залишали невеличким мінімальні шанси на виживання. «Ми працюємо з

третьої години ранку до дев'ятої вечора, – писав один із в'язнів у листі, переданому нелегальною поштою. – Сьогодні ввечері після пекельної спеки та 18-годинного голоду ми ледве трималися на ногах. Мабуть, лише господня допомога дозволяє нам винести все це. Єдина надія для нас це те, що нашим мукам скоро прийде кінець».

«У час, коли кожен в'язень табору думав лише, як вижити, Омелян Ковч не зламався, а залишився людиною і священиком, – про-

довжує Степан Батрух по дорозі до музею. – Він – дивовижний: порівняв концтабір з небом, а своє страждання служіння тут вважав місіонерством, на яке його покликав Бог. Він ревно провадив душпастирську діяльність, правив літургії, сповідав, причащав, благословляв свяченою водою останки в'язнів, які йшли на спалення. Головним у своєму житті Омелян Ковч вважав творення добра для людини – і в духовній, і в матеріальній сферах. Ще один важливий момент: знаючи, що адміністрація концтабору негативно ставиться до духовних осіб, він не приховував свого священства. У цьому винятковості отця Омеляна!»

У музеї купуємо книжку «В'язні Майданека» з текстом поль-

ЗАБОРОННА ВИВІСКА ВОЄННИХ ЧАСІВ

ською і англійською мовами. На початку видання – суха і страхотлива статистика: жертвами Майданека стали 80 тисяч людей різних національностей. Найкривавіша дата в історії табору – 3 листопада 1943 року. Тоді протягом одного дня розстріляли 18 тисяч євреїв. Під час розправи грала музика. Нацисти назвали цей день операцією «Ернтефест» – «Свято урожаю».

Далі в книжці вміщено короткі описи окремих сторін життя арештантів: будівництво табору, перші в'язні, нумерація, табірні поштові картки, нелегальна пошта, радіо Майданека (виявляється, і таке працювало певний час), жінки-в'язні тощо. Усе це підтверджується спогадами в'язнів, які вижили.

На 82-й сторінці тему «Релігійне життя» ілюструє розповідь про Омеляна Ковча та витяг з його листа до родини. Зокрема, наводиться цитата: «Я дякую Богу тисячу разів на день за те, що послав мене сюди. Я більше його ні про що не прошу. Не тратьте віри в те, що я роблю. Замість того радійте за мене». Слова, які не залишають сумніву у святості цієї людини. Єдине, що дивує: у тексті про великого українця не знаходимо згадки про його національність.

Майже на виході, поруч з офісом меморіалу бачимо пам'ятний камінь, присвячений Омеляну Ковчу. На ньому напис українською, польською та англійською мовами: «Тут я бачу Бога – Бога, який однаковий для всіх нас, незалежно від наших релігійних відмінностей. Отець Омелян Ковч, в'язень № 2399».

«У Майданеку заборонені персональні пам'ятні знаки, – каже Степан Батрух. – Проте ми добилися вшанування отця Ковча. – Важливо, що фактично лише одного його удостоїли відзначення. Свого часу Президент Польщі Лех Качинський у своїй промові поставив у один ряд Максиміліана Кольбе, Едіт Штайн та Омеляна Ковча. Однак Кольбе і Штайн уже канонізовані – визнані святими відповідно в 1982 та 1998 роках. Омелян Ковч зазнав за віру не менших тортур і мук, ніж вони, намагався врятувати тисячі людей, пішов на смерть заради них. Тож цілком заслуговує на аналогічне вшанування».

«У темні часи добре видно світлих людей». Здається, що ці слова Еріх Марія Ремарк сказав про отця Омеляна Ковча. Тут, у пекельному, темному місці найкраще розкрилися світлі риси його особистості.

ОЛЕГ КРУК, ВОЛОДИМИР ІЛЬЧЕНКО

КРЕМАТОРІЙ

БАРАК № 14, У ЯКОМУ ПЕРЕБУВАВ ОМЕЛЯН КОВЧ